

COLNÝ DOHOVOR
o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR
(Dohovor TIR)

ZMLUVNÉ STRANY,

ŽELAJÚC SI uľahčiť medzinárodnú prepravu tovaru cestnými vozidlami,

DOMNIEVAJÚC SA, že zlepšenie prepravných podmienok sa považuje za jeden zo základných predpokladov vzájomného rozvoja spolupráce,

VYJADRUJÚC SA kladne k otázke zjednodušenia a zjednocovania administratívnych formalít v oblasti medzinárodných prepráv najmä na hraniciach,

SA DOHODLI TAKTO:

KAPITOLA I

Všeobecné

(a) Definície

Článok 1

Pre účely tohto dohovoru sa rozumie:

- (a) "operáciou TIR" preprava tovaru od colnice odoslania do colnice určenia podľa režimu nazývaného "režim TIR" ustanoveného týmto dohovorom;
- (b) "dovoznými alebo vývoznými clami a poplatkami" clá a všetky iné dane, poplatky a rôzne dávky, ktoré sa vyberajú pri dovoze alebo vývoze alebo v súvislosti s dovozom alebo vývozom tovaru, s výnimkou poplatkov a dávok, ktorých výška je obmedzená približnou cenou poskytnutých služieb;
- (c) "cestným vozidlom" nielen motorové cestné vozidlá, ale aj akýkoľvek príves alebo náves určený na to, aby bol k nemu pripojený;
- (d) "jazdnou súpravou" spriahnuté vozidlá, ktoré sa zúčastňujú na cestnej premávke ako celok;
- (e) "kontajnerom" prepravné zariadenie (prepravná skriňa, snímateľná cisterna alebo iné podobné zariadenie)
  - (i) celkom alebo sčasti uzavretý priestor určený na umiestnenie tovaru,
  - (ii) majúce trvalú povahu a teda dostatočne pevné, aby sa mohlo opätovne používať,
  - (iii) špeciálne konštruované tak, aby sa uľahčila preprava tovaru jedným alebo viacerými druhmi dopravy bez zmeny nákladu,
  - (iv) konštruované tak, aby bolo možno ľahko s ním manipulovať najmä pri jeho prekládke z jedného druhu dopravy na iný;
  - (v) konštruované tak, aby ho bolo možno ľahko nakladať a vykladať,
  - (vi) majúce vnútorný objem najmenej jeden kubický meter,"snímateľné karosérie" sa považujú za kontajnery;

- (f) "colnicou odoslania" ktorákoľvek colnica zmluvnej strany, v ktorej sa začína pre celý náklad alebo pre jeho časť medzinárodná preprava podľa režimu TIR ustanoveného týmto dohovorom;
- (g) "colnicou určenia" ktorákoľvek colnica zmluvnej strany, kde sa končí pre celý náklad alebo pre jeho časť medzinárodná preprava podľa režimu TIR ustanoveného týmto dohovorom;
- (h) "pohraničnou colnicou" ktorákoľvek colnica zmluvnej strany, cez ktorú sa cestné vozidlo, jazdná súprava alebo kontajner dováža alebo vyváža v priebehu operácie TIR;
- (j) "osobami" tak fyzické, ako aj právnické osoby;
- (k) "ťažkým alebo objemným tovarom" všetky ťažké alebo objemné predmety, ktoré sa pre svoju hmotnosť, pre svoje rozmery alebo pre svoju povahu spravidla neprepravujú v uzavretom cestnom vozidle ani v uzavretom kontajneri;
- (l) "záručným združením" združenie schválené colnými orgánmi zmluvnej strany za tým účelom, aby sa zaručovalo za osoby používajúce režim TIR.

(b) Rozsah použitia

Článok 2

Tento dohovor sa vzťahuje na prepravu tovaru vykonávanú bez zmeny základu cez jedny alebo viaceré štátne hranice od colnice odoslania jednej zmluvnej strany do colnice určenia inej zmluvnej strany alebo tej istej zmluvnej strany v cestných vozidlách, v jazdných súpravách alebo v kontajneroch pod podmienkou, že sa časť prepravy medzi začiatkom a koncom operácie TIR vykonáva po ceste.

Článok 3

Ustanovenia tohto dohovoru sa použijú pod podmienkou,

- (a) že sa prepravy vykonávajú
  - (i) cestnými vozidlami, jazdnými súpravami alebo kontajnermi predbežne schválenými pod podmienkami uvedenými v kapitole III(a) alebo
  - (ii) inými cestnými vozidlami, inými jazdnými súpravami alebo inými kontajnermi za podmienok uvedených v kapitole III(c);
- (b) že sa prepravy vykonávajú za ručenia združení schválených podľa ustanovení článku 6 a na podklade karnetu TIR zhodného so vzorom uvedeným v prílohe 1 tohto dohovoru.

(c) Zásady

Článok 4

Tovar prepravovaný na podklade karnetu TIR podľa ustanovení tohto dohovoru nepodlieha na pohraničných colniciach plateniu alebo zloženiu dovozných alebo vývozných ciel a poplatkov.

Článok 5

1. Tovar prepravovaný na podklade karnetu TIR v colne uzavretých cestných vozidlách, jazdných súpravách alebo kontajneroch sa na pohraničných colniciach spravidla nepodrobí colnej prehliadke.
2. Aby sa však zabránilo zneužitiu, môžu colné orgány vo výnimočných prípadoch, a najmä ak je podozrenie z porušenia predpisov, vykonať na týchto colniciach prehliadku tovaru.

KAPITOLA II

Vydávanie karnetov TIR

Zodpovednosť záručných združení

Článok 6

1. Každá zmluvná strana môže za podmienok a záruk, ktoré sama určí, splnomocniť niektoré združenia, aby priamo alebo prostredníctvom zodpovedajúcich združení vydávali karnety TIR a vystupovali ako ručiteľ.
2. Združenie môže byť v niektorej krajine schválené iba vtedy, ak jej jeho zárukou krytá aj zodpovednosť, ktorá v tejto krajine vzniká pri operáciách vykonávaných na podklade karnetov TIR vydaných zahraničnými združeniami, ktoré sú členmi tej istej medzinárodnej organizácie, ktorej je toto združenie samo členom.

Článok 7

Karnety TIR zaslané záručným združeniam zodpovedajúcimi zahraničnými združeniami alebo medzinárodnými organizáciami sa prepúšťajú bez dovozných alebo vývozných ciel a poplatkov a nepodliehajú nijakým dovozným alebo vývozným zákazom alebo obmedzeniam.

Článok 8

1. Záručné združenie sa zaväzuje zaplatiť splatné dovozné alebo vývozné clá a poplatky zvýšené o prípadné úroky z omeškania, ktoré by sa mali zaplatiť podľa colných zákonov a nariadení krajiny, v ktorej bol predpis týkajúci sa operácie TIR porušený. Toto združenie ručí za zaplatenie uvedených súm spoločne a nerozdielne s osobami, ktoré ich dlhujú.
2. Ak v prípadoch uvedených v odseku 1 tohto článku zákony a nariadenia zmluvnej strany neustanovujú platenie dovozných alebo vývozných ciel a poplatkov, záručné združenie sa zaväzuje zaplatiť za tých istých podmienok sumu rovnajúcu sa výške dovozných alebo vývozných ciel a poplatkov zvýšených o prípadné úroky z omeškania.
3. Každá zmluvná strana určí pre každý karnet TIR maximálnu výšku súm, ktorých zaplatenie možno od záručných združení požadovať podľa ustanovení uvedených odsekov 1 a 2.
4. Záručné združenie je voči orgánom krajiny, v ktorej je colnica odoslania od okamihu, keď colnica prijme karnet TIR, zodpovedné. V ďalších krajinách, ktorými operácia prepravy tovaru na podklade karnetov TIR prechádza, sa táto zodpovednosť začína, len čo sa tovar dovezie, alebo v prípade prerušenia operácie TIR podľa ustanovení odsekov 1 a 2 článku 26, len čo karnet TIR prijme colnica, na ktorej je operácia TIR obnovená.

5. Zodpovednosť záručného združenia sa vzťahuje nielen na tovar uvedený v karnete TIR, ale aj na tovar, ktorý je uložený v colne uzavretom priestore cestného vozidla alebo v colne uzavretom kontajneri, aj keď v karnete uvedený nie je; táto zodpovednosť sa nevzťahuje na nijaký iný tovar.
6. Pre určenie ciel a poplatkov spomínaných v odsekoch 1 a 2 tohto článku platia údaje o tovare uvedenom v karnete TIR, ak sa nepreukáže opak.
7. Pri vzniknutej splatnosti súm uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto článku majú príslušné orgány podľa možnosti žiadať o zaplatenie osobu alebo osoby, ktoré ich priamo dlhujú, prv, než svoj nárok uplatnia voči záručnému združeniu.

Článok 9

1. Záručné združenie určí čas platnosti karnetu TIR, pričom uvedie posledný deň platnosti, po ktorom karnet nemôže byť colnici určenia predložený na prijatie.
2. Ak colnica odoslania prijala karnet v posledný deň jeho platnosti alebo pred týmto dňom, ako je ustanovené v uvedenom odseku 1, zostane karnet v platnosti až do ukončenia operácie TIR na colnici určenia.

Článok 10

1. Karnet TIR môže byť uvoľnený s výhradami alebo bez výhrad; ak sa urobia výhrady, musia sa tieto výhrady týkať okolností samotnej operácie TIR. Tieto okolnosti sa musia uviesť v karnete TIR.
2. Ak colné orgány niektorej krajiny uvoľnili karnet TIR bez výhrady, nemôžu už od záručného združenia požadovať zaplatenie súm uvedených v odsekoch 1 a 2 článku 8, pokiaľ potvrdenie o uvoľnení nebolo získané neoprávnene alebo protizákonne.

Článok 11

1. Ak karnet TIR nebol uvoľnený alebo ak bol uvoľnený s výhradami, príslušné orgány nie sú oprávnené požadovať od záručného združenia zaplatenie súm uvedených v odsekoch 1 a 2 článku 8, pokiaľ tieto orgány do jedného roka od prijatia karnetu TIR písomne neupovedomili združenie o neuvoľnení alebo o uvoľnení s výhradou. Toto ustanovenie platí aj v prípade, keď uvoľnenie bolo získané neoprávnene alebo protizákonne, ale v takom prípade je lehota dvojročná.
2. Žiadosť o zaplatenie súm uvedených v odsekoch 1 a 2 článku 8 sa zasiela záručnému združeniu najneskoršie tri mesiace odo dňa, keď toto združenie bolo upovedomené o neuvoľnení karnetu, o jeho uvoľnení s výhradou alebo o jeho uvoľnení získanom neoprávnene alebo protizákonne, a najneskoršie do dvoch rokov od toho istého dňa. V prípadoch, ktoré však boli odovzdané súdu v uvedenej dvojročnej lehote, sa žiadosť o zaplatenie zasiela do roka odo dňa, keď sa súdne rozhodnutie stalo vykonateľným.
3. Na zaplatenie požadovaných súm má záručné združenie trojmesačnú lehotu odo dňa, ku ktorému mu bola žiadosť o zaplatenie zaslaná. Zaplatené sumy sa združeniu vrátia, ak sa do dvoch rokov odo dňa uvedeného na žiadosti o zaplatenie sa colným orgánom preukáže, že pri danej dopravnej operácii neboli predpisy porušené.

KAPITOLA III

Preprava tovaru na podklade karnetu TIR**(a) Schvaľovanie vozidiel a kontajnerov***Článok 12*

Aby sa ustanovenia oddielov (a) a (b) tejto kapitoly mohli využívať, musí každé cestné vozidlo svojou konštrukciou a svojim vybavením vyhovovať podmienkam ustanoveným v prílohe 2 tohto dohovoru a musí byť schválené v konaní ustanovenom v prílohe 3 tohto dohovoru. Schvaľovacie osvedčenie musí zodpovedať vzoru uvedenému v prílohe 4.

Článok 13

1. Aby sa ustanovenia oddielov (a) a (b) tejto kapitoly mohli vzťahovať na kontajnery, musia byť konštruované v súlade s podmienkami ustanovenými v prvej časti prílohy 7 a schválené v konaní ustanovenom v druhej časti tejto prílohy.

2. Kontajnery schválené na prepravu tovaru pod colným uzáverom podľa ustanovení Colného dohovoru o kontajneroch z roku 1956, dohôd uzavretých pod záštitou Spojených národov, ktoré z neho vyplývajú, Colného dohovoru o kontajneroch z roku 1972 alebo všetkých medzinárodných dokumentov, ktoré by posledný z uvedených dohovorov nahradili alebo zmenili, považujú sa za vyhovujúce ustanoveniam odseku 1 a musia sa prijímať na prepravu na podklade režimu TIR bez nového schválenia.

Článok 14

1. Každá zmluvná strana si vyhradzuje právo neuznať platnosť schválenia cestných vozidiel alebo kontajnerov, ktoré nevyhovujú podmienkam uvedeným v článkoch 12 a 13. Pritom zmluvné strany vylúčia zdržiavanie prepravy, ak zistené nedostatky sú menej závažné a nedávajú možnosť pašovania.

2. Pred opätovným použitím na prepravu tovaru pod colným uzáverom sa musí cestné vozidlo alebo kontajner, ktoré už nevyhovujú podmienkam, na základe ktorých boli schválené, znovu uviesť do pôvodného stavu alebo sa musia podrobiť novému schváleniu.

(b) Konanie pri preprave na podklade karnetu TIR*Článok 15*

1. Nijaký osobitný doklad sa nepožaduje na dočasný dovoz cestného vozidla, jazdnej súpravy alebo kontajnerov používaných na prepravu tovaru na základe režimu TIR. Na cestné vozidlo, jazdnú súpravu alebo kontajner sa nijaká zábezpeka nepožaduje.

2. Ustanovenie odseku 1 tohto článku nezabraňuje tomu, aby zmluvná strana nepožadovala, aby sa na colnici určenia splnili formality ustanovené jej národnými predpismi za tým účelom, aby sa zabezpečilo, že cestné vozidlo, jazdná súprava alebo kontajner budú po skončení operácie TIR opäť vyvezené.

Článok 16

Ak sa operácia TIR vykonáva cestným vozidlom alebo jazdnou súpravou, umiestnia sa vpredu i vzadu na vozidle alebo jazdnej súprave totožné obdĺžnikové tabuľky s nápisom

"TIR" zhodné s údajmi uvedenými v prílohe 5 tohto dohovoru. Tieto tabuľky sa umiestnia tak, aby ich bolo dobre vidieť a dali sa snímať.

Článok 17

1. Pre každé cestné vozidlo alebo kontajner sa vyhotoví jeden karnet TIR. Jediný karnet TIR sa však môže vyhotoviť pre jazdnú súpravu alebo pre viac kontajnerov naložených na jedinom cestnom vozidle alebo na jazdnej súprave. V tomto prípade sa na manifeste o tovare karnetu TIR musí oddelene uviesť obsah každého vozidla tvoriaceho súčasť jazdnej súpravy alebo každého kontajnera.

2. Karnet TIR platí iba pre jednu jazdu. Musí obsahovať aspoň toľko oddeliteľných listov na potvrdenie o prijatí a uvoľnení karnetu, koľko ich treba na vykonávanú prepravu.

Článok 18

Operácia TIR sa môže vykonávať cez viacej colníc odoslania a určenia, ale s výhradou povolenia zúčastnenej zmluvnej strany alebo zmluvných strán

- (a) musia colnice odoslania byť v jednej krajine;
- (b) nesmú colnice určenia byť vo viac ako dvoch krajinách;
- (c) nesmie celkový počet colníc odoslania a určenia byť väčší ako štyri.

Článok 19

Tovar a cestné vozidlo, jazdná súprava alebo kontajner sa predvádzajú colnici odoslania spolu s karnetom TIR. Colné orgány krajiny odoslania urobia nevyhnutné opatrenia, aby sa presvedčili o presnosti manifestu o tovare a aby priložili colné uzávery alebo skontrolovali colné uzávery priložené pod zodpovednosťou týchto colných orgánov náležite splnomocnenými osobami.

Článok 20

Pre jazdu na území svojej krajiny môžu colné orgány určiť lehotu a požadovať, aby cestné vozidlo, jazdná súprava alebo kontajner dodržiavali určenú trasu.

Článok 21

Na každej pohraničnej colnici, ako aj na colniciach určenia, sa cestné vozidlo, jazdná súprava alebo kontajner predvádzajú colným orgánom na kontrolu spolu s nákladom a s príslušným karnetom TIR.

Článok 22

1. Spravidla a s výnimkou prípadu, keď vykonávajú colnú prehliadku tovaru podľa odseku 2 článku 5, colné orgány pohraničných colníc každej zmluvnej strany uznávajú neporušené colné uzávery ostatných zmluvných strán. Ak je to však na kontrolu potrebné, môžu spomínané colné orgány priložiť svoje vlastné uzávery.

2. Zmluvnou stranou takto uznané colné uzávery požívajú na jej území rovnakú právnu ochranu ako národné colné uzávery.

Článok 23

Colné orgány nemôžu, okrem výnimočných prípadov:

- dať na trovy prepravcov sprevádzať na území svojej krajiny cestné vozidlá, jazdné súpravy alebo kontajnery,
- podrobiť počas cesty kontrole alebo prehliadke náklad cestných vozidiel, jazdných súprav alebo kontajnerov

Článok 24

Ak colné orgány počas cesty alebo na pohraničnej colnici vykonajú prehliadku nákladu cestného vozidla, jazdnej súpravy alebo kontajnera, urobia na útržkových listoch použitých vo svojej krajine, na príslušných kmeňových listoch a na útržkových listoch zostávajúcich v karnete TIR poznámku o novopriložených colných uzáveroch, ako aj o druhu vykonaných kontrol.

Článok 25

Ak sa colný uzáver počas cesty poruší v iných prípadoch, než ktoré sa uvádzajú v článkoch 24 a 35, alebo ak sa tovar zničí alebo poškodí bez toho, že by sa uzáver porušil, treba postupovať podľa ustanovení prílohy 1 tohto dohovoru o používaní karnetu TIR bez vylúčenia možnosti použiť ustanovenia národných zákonodarstiev a vyhotoví sa protokol vložený do karnetu TIR.

Článok 26

1. Ak sa časť prepravy vykonávanej na podklade karnetu TIR vykonáva na území štátu, ktorý nie je zmluvnou stranou tohto dohovoru, operácia TIR sa na tejto časti dopravnej cesty dočasne zastaví. V tomto prípade colné orgány zmluvnej strany, na území ktorej je preprava potom obnovená, uznajú karnet TIR na pokračovanie operácie TIR za podmienky, že colné uzávěry a/alebo identifikačné znaky zostali neporušené.
2. To isté platí pre časť dopravnej cesty, na ktorej majiteľ nepoužíva karnet TIR na území niektorej zmluvnej strany z dôvodu existencie jednoduchšieho colného tranzitného konania alebo ak použitie režimu colného tranzitu nie je potrebné.
3. V týchto prípadoch sa colnice, na ktorých je operácia TIR prerušená alebo obnovená, považujú pri vstupe alebo výstupe za pohraničné colnice.

Článok 27

S výhradou ustanovení tohto dohovoru a najmä článku 18 sa môže pôvodne určená colnica určenia nahradíť inou colnicou určenia.

Článok 28

Po príchode nákladu na colnicu určenia a za podmienky, že sa tovar podrobí inému colnému režimu alebo sa prepustí do voľného obehu, karnet TIR sa bezodkladne uvoľní.

(c) Ustanovenia o preprave ťažkého alebo objemného tovaru**Článok 29**

1. Ustanovenia tohto oddielu sa vzťahujú iba na prepravu ťažkého alebo objemného tovaru definovaného pod písmenom k) článku 1 tohto dohovoru.
2. Ak možno ustanovenia tohto oddielu vykonávať, prepravu ťažkého alebo objemného tovaru možno podľa rozhodnutia orgánov colnice odoslania uskutočňovať v colne uzavretých vozidlách alebo kontajneroch.
3. Ustanovenia tohto oddielu možno použiť iba vtedy, ak sa podľa názoru orgánov colnice odoslania dá podľa daného popisu bez ťažkostí zistiť totožnosť prepravovaného ťažkého alebo objemného tovaru, ako aj prípadne zároveň prepravovaného príslušenstva, alebo ho vybaviť colnými uzávermi a/alebo identifikačnými znakmi, aby sa zabránilo akejkoľvek výmene alebo akémukoľvek vyňatiu tohto tovaru bez zanechania zjavných stôp.

Článok 30

Všetky ustanovenia tohto dohovoru, pokiaľ osobitné ustanovenia tohto oddielu neustanovujú z nich výnimku, sa vzťahujú na prepravu ťažkého alebo objemného tovaru na základe režimu TIR.

Článok 31

Zodpovednosť záručného združenia sa vzťahuje nielen na tovar zapísaný v karnete TIR, ale aj na tovar, ktorý, aj keď nie je zapísaný v karnete, je uložený na nákladovej plošine alebo medzi tovarom zapísaným v karnete TIR.

Článok 32

Používaný karnet TIR musí mať na obálke a na všetkých útržkových listoch tučnými písmenami v angličtine alebo vo francúzštine vytlačený nápis "ťažký a objemný tovar".

Článok 33

Orgány colnice odoslania môžu požadovať, aby baliace listy, fotografie, výkresy atď., ktoré sa javia potrebnými na zabezpečenie totožnosti prepravovaného tovaru, boli priložené ku karnetu TIR. V tomto prípade evidujú tieto doklady, z ktorých jedno vyhotovenie sa pripojí k zadnej strane obálky karnetu TIR, a vo všetkých manifestoch karnetu sa o nich urobí poznámka.

Článok 34

Orgány pohraničných colníc každej zmluvnej strany uznávajú colné uzávery a/alebo identifikačné znaky priložené príslušnými orgánmi iných zmluvných strán. Môžu však priložiť ďalšie uzávery a/alebo identifikačné znaky a urobiť o nich poznámku na útržkových listoch karnetu TIR použitých vo svojej krajine, na príslušných kmeňových listoch a na útržkových listoch, ktoré zostávajú v karnete TIR.

Článok 35

Ak colné orgány vykonávajúce prehliadku nákladu sú cestou alebo na pohraničnej colnici nútené porušiť uzávery a/alebo sňať identifikačné znaky, zaznamenajú priložené nové uzávery a/alebo identifikačné znaky na útržkových listoch karnetu TIR použitých vo svojej krajine, na príslušných kmeňových listoch a na útržkových listoch, ktoré zostávajú v karnete TIR.

KAPITOLA IV

Porušenie ustanovení dohovoru

Článok 36

Každým porušením ustanovení tohto dohovoru sa vystavuje páchatel' v krajine, kde bol priestupok spáchaný, potrestaniu podľa právneho poriadku tejto krajiny.

Článok 37

Ak sa nedá zistiť, na ktorom území bol priestupok spáchaný, platí domnienka, že bol spáchaný na území zmluvnej strany, kde bol zistený.

Článok 38

1. Každá zmluvná strana má právo dočasne alebo trvalo vylúčiť z požívania výhod vyplývajúcich z ustanovení tohto dohovoru každú osobu, ktorá vážne porušila colné zákony alebo nariadenia vzťahujúce sa na medzinárodnú prepravu tovaru.
2. Toto vylúčenie sa ihneď oznámi colným orgánom zmluvnej strany, na území ktorej dotyčná osoba sídli alebo býva, ako aj záručnému združeniu alebo záručným združeniam krajiny, v ktorej k porušeniu došlo.

Článok 39

Ak sú operácie TIR uznané inak za správne,

1. zmluvné strany neprikladajú váhu menším odchýlkam týkajúcim sa povinnosti dodržiavať určenú lehotu alebo vytýčenú trasu;
2. ani nezrovnalosti medzi údajmi uvedenými v manifeste karnetu TIR a obsahom cestného vozidla, jazdnej súpravy alebo kontajnera sa nepovažujú za porušenie ustanovení tohto dohovoru majiteľom karnetu TIR, ak sa príslušným orgánom podľa tohto dohovoru dostatočne preukáže, že tieto nezrovnalosti nie sú spôsobené omylmi, ktorých by sa úmyselne alebo z nedbalosti dopustil pri nakládke alebo pri odosielaní tovaru alebo pri vyhotovovaní spomínaného manifestu.

Článok 40

Colné správy krajín odoslania a určenia nerobia majiteľa karnetu TIR zodpovedným za nezrovnalosti, ktoré môžu byť prípadne v týchto krajinách zistené, ak sa tieto nezrovnalosti skutočne týkajú colných režimov, ktoré predchádzali operácii TIR alebo po nej nasledovali, a ak majiteľ spomínaného karnetu nemal k nim nijaký vzťah.

Článok 41

Ak sa colným orgánom náležite preukáže, že tovar uvedený v manifeste TIR bol zničený alebo nenávratne stratený následkom nehody alebo vyššej moci alebo že jeho úbytok nastal v dôsledku jeho povahy, prizná sa oslobodenie tohto tovaru od normálne vymáhateľných ciel a poplatkov.

Článok 42

Na odôvodnenú žiadosť jednej zmluvnej strany sú príslušné orgány zmluvných strán zúčastnených na operácii TIR ochotné poskytnúť jej všetky dostupné informácie, ktoré sú potrebné na vykonávanie ustanovení uvedených článkov 39, 40 a 41.

KAPITOLA V

Vysvetlivky

Článok 43

Vysvetlivky uvedené v prílohách 6 a 7 (tretia časť) podávajú výklad niektorých ustanovení tohto dohovoru a jeho príloh. Takisto preberajú niektoré odporúčené postupy.

KAPITOLA VI

Rôzne ustanovenia

Článok 44

Každá zmluvná strana poskytne zúčastneným záručným združeniam výhody týkajúce sa

- (a) prevodu devíz potrebných na úhradu súm požadovaných orgánmi zmluvných strán podľa ustanovení článku 8 tohto dohovoru a
- (b) prevodu devíz potrebných na zaplatenie tlačív karnetu TIR zasielaných záručným združením zodpovedajúcimi zahraničnými združeniami alebo medzinárodnými organizáciami.

Článok 45

Každá zmluvná strana uverejňuje zoznam colníc odoslania, pohraničných colníc a colníc určenia, ktoré poveruje vykonávaním operácií TIR. Zmluvné strany, ktorých územia spolu susedia, sa dohodnú na určení protihľadných pohraničných colníc a na ich úradných hodinách.

Článok 46

1. Za vykonávanie úkonov uvedených v tomto dohovore pracovníkmi colníc je prípustné vyberať poplatky iba v prípadoch, keď sa vykonávajú mimo dní, hodín a miest obvykle na také účely určených.
2. Zmluvné strany urobia všetky možné opatrenia s cieľom uľahčiť úkony na colniciach, ktoré sa týkajú tovaru podliehajúceho skaze.

Článok 47

1. Ustanovenia tohto dohovoru nezabraňujú uplatňovaniu obmedzení a kontrol vyplývajúcich z národných predpisov a založených na rešpektovaní verejnej mravnosti, verejnej bezpečnosti, verejného zdravia alebo hygieny alebo na rešpektovaní zverolekárskeho alebo fytopatologického predpisov ani vyberaniu poplatkov ukladaných podľa takých predpisov.

2. Ustanovenia tohto dohovoru nezabraňujú uplatňovaniu iných národných alebo medzinárodných prepravných predpisov.

Článok 48

Nijaké ustanovenie tohto dohovoru nevyklučuje právo zmluvných strán, ktoré tvoria colnú alebo hospodársku úniu, prijať osobitné predpisy upravujúce prepravné operácie, ktoré sa začínajú alebo končia na ich území alebo sa vykonávajú pri tranzite cez tieto územia, pokiaľ tieto predpisy neobmedzujú výhody ustanovené týmto dohovorom.

Článok 49

Tento dohovor nezabraňuje určení výhodných podmienok, ktoré zmluvné strany poskytujú alebo chcú poskytovať jednostrannými opatreniami alebo na základe dvojstranných alebo mnohostranných dohôd s podmienkou, že takto poskytované výhody nenarušujú vykonávanie ustanovení tohto dohovoru a najmä priebeh operácií TIR.

Článok 50

Zmluvné strany si na žiadosť navzájom oznamujú informácie potrebné na vykonávanie ustanovení tohto dohovoru, najmä tie, ktoré sa týkajú schvaľovania cestných vozidiel a kontajnerov, ako aj technických údajov o ich konštrukcii.

Článok 51

Prílohy tohto dohovoru tvoria jeho neoddeliteľnú súčasť.

KAPITOLA VII

Záverečné ustanovenia*Článok 52***Podpis, ratifikácia, prijatie, schválenie a prístup**

1. Všetky členské štáty Organizácie spojených národov alebo niektoré jej odborné organizácie alebo Medzinárodné agentúry pre atómovú energiu, štáty, ktoré sú stranou štatútu Medzinárodného súdneho dvora, a každý iný štát pozvaný Valným zhromaždením Organizácie spojených národov sa môžu stať zmluvnými stranami tohto dohovoru

- (a) podpisom bez výhrady ratifikácie, prijatia alebo prístupu,
- (b) uložením ratifikačnej listiny a listiny o prijatí alebo schválení po tom, keď dohovor podpísali s výhradou ratifikácie, prijatia alebo schválenia, alebo
- (c) uložením listiny o prístupe.

2. Tento dohovor bude od 1. januára 1976 do 31. decembra 1976 včítane otvorený na podpis štátom uvedeným v odseku 1 tohto článku v úrade Spojených národov v Ženeve. Po tomto dátume im bude otvorený na prístup.

3. Colné alebo hospodárske únie sa môžu podľa ustanovení odsekov 1 a 2 tohto článku takisto stať zmluvnými stranami tohto dohovoru zároveň so všetkými svojimi členskými štátmi alebo kedykoľvek po tom, keď sa ich všetky členské štáty stanú zmluvnými stranami tohto dohovoru. Tieto únie však nemajú hlasovacie právo.

4. Ratifikačné listiny, listiny o prijatí, schválení alebo o prístupe sa ukladajú u generálneho tajomníka Organizácie spojených národov.

*Článok 53***Nadobudnutie platnosti**

1. Tento dohovor nadobudne platnosť šesť mesiacov po tom, čo ho päť štátov uvedených v odseku 1 článku 52 podpíše bez výhrady ratifikácie, prijatia alebo schválenia alebo uloží svoju ratifikačnú listinu alebo listinu o prijatí, schválení alebo o prístupe.

2. Po tom, čo ho päť zo štátov uvedených v odseku 1 článku 52 podpíše bez výhrady ratifikácie, prijatia alebo schválenia alebo uloží svoju ratifikačnú listinu alebo listinu o prijatí, schválení alebo o prístupe, nadobudne tento dohovor platnosť pre všetky nové zmluvné strany po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa uloženia ich ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí, schválení alebo o prístupe.

3. Každá ratifikačná listina alebo listina o prijatí, schválení alebo listina o prístupe uložená po tom, čo nadobudla platnosť zmena tohto dohovoru, platí vo vzťahu k zmenenému zneniu tohto dohovoru.

4. Každá listina tohto druhu uložená po prijatí zmeny, ale pred nadobudnutím jej platnosti, platí vo vzťahu k zmenenému zneniu tohto dohovoru ku dňu, keď zmenené znenie nadobudlo platnosť.

*Článok 54***Výpoveď**

1. Každá zmluvná strana môže tento dohovor vypovedať oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi Organizácie spojených národov.

2. Výpoveď nadobúda účinnosť šesť mesiacov po tom, čo generálny tajomník dostane oznámenie.
3. Platnosť karnetov TIR prijatých colnicou krajiny odoslania predtým, ktorým výpoveď nadobúda účinnosť, nie je touto výpoveďou dotknutá a záruka záručných združení zostáva v platnosti podľa podmienok tohto dohovoru.

Článok 55

Strata platnosti

Ak po nadobudnutí platnosti tohto dohovoru poklesne počet štátov, ktoré sú zmluvnými stranami, na menej než päť v ktoromkoľvek období trvajúcom dvanásť mesiacov, stráca tento dohovor platnosť koncom tohto dvanásťmesačného obdobia.

Článok 56

Zrušenie Dohovoru TIR (1959)

1. Svojím nadobudnutím platnosti tento dohovor vo vzťahoch medzi zmluvnými stranami zruší a nahradí Dohovor TIR (1959).
2. Schvaľovacie osvedčenia vystavené na cestné vozidlá, kontajnery podľa podmienok Colného dohovoru TIR (1959) budú počas ich platnosti alebo s výhradou ich obnovenia prijímať na prepravu tovaru pod colným uzáverom strany tohto dohovoru, ak tieto vozidlá a kontajnery aj naďalej spĺňajú podmienky, podľa ktorých boli pôvodne schválené.

Článok 57

Riešenie sporov

1. Každý spor medzi dvoma alebo viacerými zmluvnými stranami o výklad alebo vykonávanie tohto dohovoru sa bude podľa možnosti riešiť rokovaním medzi stranami sporu alebo iným spôsobom.
2. Každý spor medzi dvoma alebo viacerými zmluvnými stranami o výklad alebo vykonávanie tohto dohovoru, ktorý nemožno vyriešiť prostriedkami uvedenými v odseku 1 tohto článku, sa na žiadosť jednej z nich predloží rozhodcovskému súdu zloženému takto: každá strana sporu vymenuje jedného rozhodcu a títo rozhodcovia určia rozhodcu, ktorý bude predsedom. Ak po uplynutí troch mesiacov po tom, čo príde žiadosť, niektorá zo strán nevymenuje rozhodcu alebo ak rozhodcovia nemohli určiť predsedu, môže ktorákoľvek z týchto strán požiadať generálneho tajomníka Organizácie spojených národov, aby vymenoval rozhodcu alebo predsedu rozhodcovského súdu.
3. Rozhodnutie rozhodcovského súdu ustanoveného podľa ustanovenia odseku 2 je pre strany v spore záväzné.
4. Rozhodcovský súd ustanoví svoj vlastný rokovací poriadok.
5. Rozhodcovský súd rozhoduje väčšinou hlasov.
6. Akýkoľvek spor, ktorý by mohol vzniknúť medzi stranami sporu vo veci výkladu a výkonu rozhodcovského rozhodnutia, môže ktorákoľvek strana predložiť na rozhodnutie rozhodcovskému súdu, ktorý rozhodnutie vyniesol.

Článok 58

Výhrady

1. Každý štát môže pri podpise alebo ratifikácii tohto dohovoru alebo pri prístupe k nemu urobiť vyhlásenie, že sa necíti viazaný odsekmi 2 až 6 článku 57 tohto dohovoru. Ostatné zmluvné strany nebudú týmito odsekmi viazané voči zmluvnej strane, ktorá takú výhradu urobila.
2. Každá zmluvná strana, ktorá urobila výhradu podľa odseku 1 tohto článku, môže ju kedykoľvek zrušiť oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi Organizácie spojených národov.
3. S výnimkou výhrad uvedených v odseku 1 tohto článku nijaká výhrada k tomuto dohovoru nie je prípustná.

Článok 59

Postup pri prerokúvaní pozmeňovacích návrhov tohto dohovoru

1. Tento dohovor včítane jeho príloh sa môže meniť na návrh zmluvnej strany podľa postupu ustanoveného týmto článkom.
2. Každý podaný pozmeňovací návrh tohto dohovoru preskúmava správny výbor zložený zo všetkých zmluvných strán podľa rokovacieho poriadku ustanoveného v prílohe 8. Každý pozmeňovací návrh tohto druhu, ktorý bol preskúmaný alebo vypracovaný na zasadaní správneho výboru a ktorý tento výbor prijal dvojtretinovou väčšinou prítomných a hlasujúcich členov, odovzdá generálny tajomník Organizácie spojených národov zmluvným stranám na prijatie.
3. S výhradou ustanovení článku 60 každý pozmeňovací návrh oznámený podľa ustanovenia predchádzajúceho odseku nadobudne platnosť pre všetky zmluvné strany tri mesiace po uplynutí dvanástich mesiacov odo dňa, keď bolo oznámenie urobené, ak v tomto období žiadny štát, ktorý je zmluvnou stranou, neoznámil generálnemu tajomníkovi Organizácie spojených národov, že proti podanému pozmeňovaciemu návrhu vznáša námietku.
4. Ak proti podanému pozmeňovaciemu návrhu bola podľa ustanovenia odseku 3 tohto článku oznámená námietka, považuje sa pozmeňovací návrh za neprijatý a nemá žiadny účinok.

Článok 60

Osobitný postup pri prerokúvaní pozmeňovacích návrhov

1. Každý podaný pozmeňovací návrh príloh 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 7, ktorý bol preskúmaný podľa ustanovení odsekov 1 a 2 článku 59, nadobudne platnosť dňom, ktorý určí správny výbor pri jeho prijatí, ak ku skoršiemu dňu, ktorý správny výbor zároveň určí, päť štátov, ktoré sú zmluvnými stranami, alebo päť štátov, ktoré sú zmluvnými stranami, ak je tento počet menší, neoznámia generálnemu tajomníkovi Organizácie spojených národov, že proti pozmeňovaciemu návrhu vznášajú námietky. Dni uvedené v tomto odseku určí správny výbor dvojtretinovou väčšinou prítomných a hlasujúcich členov.
2. Len čo pozmeňovací návrh nadobudne platnosť, zmena prijatá podľa postupu ustanoveného v odseku 1 nahradí pre všetky zmluvné strany každé skoršie ustanovenie, na ktoré sa vzťahuje.

Článok 61

Žiadosti, oznámenia a námietky

Generálny tajomník Organizácie spojených národov upovedomuje všetky zmluvné strany a všetky štáty uvedené v odseku 1 článku 52 tohto dohovoru o každej žiadosti, oznámení alebo námietke podanej podľa ustanovení článkov 59 a 60 o dni, ktorým zmena nadobúda platnosť.

Článok 62

Konferencia o revízii

1. Štát, ktorý je zmluvnou stranou, môže oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi Organizácie spojených národov požiadať o zvolanie konferencie za účelom revízie tohto dohovoru.
2. Konferenciu o revízii, na ktorú sú pozvané všetky zmluvné strany a všetky štáty uvedené v odseku 1 článku 52, zvoláva generálny tajomník Organizácie spojených národov, ak do šiestich mesiacov odo dňa, keď to generálny tajomník Organizácie spojených národov oznámil, mu najmenej štvrtina štátov, ktoré sú zmluvnými stranami, oznámi, že so žiadosťou súhlasí.
3. Konferenciu o revízii, na ktorú sú pozvané všetky zmluvné strany a všetky štáty uvedené v odseku 1 článku 52, takisto zvoláva generálny tajomník Organizácie spojených národov, ak taký návrh podá správny výbor. Správny výbor podá taký návrh, ak sa na ňom uznesie väčšina jeho prítomných a hlasujúcich členov.
4. Ak je konferencia zvolaná podľa ustanovenia odseku 1 alebo 3 tohto článku, generálny tajomník Organizácie spojených národov upovedomí o tom všetky zmluvné strany a vyzve ich, aby do troch mesiacov predložili návrhy, ktoré by si na konferencii priali prerokovať. Generálny tajomník Organizácie spojených národov rozošle všetkým zmluvným stranám predbežný program rokovania konferencie a znenie takých návrhov najmenej tri mesiace pred dňom otvorenia konferencie.

Článok 63

Oznámenie

Okrem oznámení uvedených v článkoch 61 a 62 oznamuje generálny tajomník Organizácie spojených národov všetkým štátom uvedeným v článku 52

- a) podpisy, ratifikácie, prijatia, schválenia a prístupy podľa článku 52,
- b) dni, keď tento dohovor nadobúda platnosť podľa článku 53,
- c) výpovede podľa článku 54,
- d) stratu platnosti tohto dohovoru podľa článku 55,
- e) výhrady urobené podľa článku 58.

Článok 64

Autentický text

Po 31. decembri 1976 bude prvopis tohto dohovoru uložený u generálneho tajomníka Organizácie spojených národov, ktorý jeho overený podpis zašle všetkým štátom uvedeným v odseku 1 článku 52, ktoré nie sú zmluvnými stranami.

Na dôkaz toho podpísaní, riadne na to splnomocnení, tento dohovor podpísali.

Dané v Ženeve štrnásteho novembra tisíc deväťsto sedemdesiatpäť v jedinom vyhotovení v anglickom, francúzskom a ruskom jazyku, pričom tieto tri znenia majú rovnakú platnosť.

Poznámka: uvádza sa len text dohody, prílohy k predmetnej dohode sú špecifikované vo vyhláske č.144/82 Zb. Dohovor TIR.

Prílohy sú totožné s prílohami k dohovoru uvedenému vo vyhláske č.144/82 Zb. sú zaradené do databázy medzinárodných dohôd.